

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. commissie Veiligheid en Justitie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag
cie.vj@tweedekamer.nl

Datum 11 mei 2016
Ons kenmerk 2016/3558
Onderwerp Initiatiefwetsvoorstel aanpak woonoverlast

Geachte meneer/mevrouw,

Met waardering heb ik kennisgenomen van het initiatiefwetsvoorstel aanpak woonoverlast (TK 34 007, nr. 6). Mocht dit voorstel tot wet worden verheven, dan zal ik daar in voorkomende gevallen zeker gebruik van maken. Vanuit de ervaringen met de Amsterdamse Treiteraankpak wil ik evenwel uw aandacht vragen voor twee aspecten die mijns inziens nog extra aandacht verdienen.

Vier jaar lang werd een gezin in Amsterdam West geïntimideerd. De pesterijen waren een vergelding, omdat de vader van het gezin namens zijn kind een getuigenverklaring had afgelegd over een vuurwapenincident. Het gezin kon de druk uiteindelijk niet aan en is verhuisd. Deze verschrikkelijke situatie vormde aanleiding voor de start van de Treiteraankpak in januari 2013. Dit in samenwerking met politie, Openbaar Ministerie, woningbouwcorporaties, Jeugdbescherming Regio Amsterdam (JBRA), William Schrikker Groep (WSG), Stichting Aanpak Overlast Amsterdam (SAOA) en Leger Des Heils (LDH).

Wat de Treiteraankpak onderscheidt van eerdere aanpakken gericht op deze problematiek, is dat niet de daders maar de slachtoffers van treitersituaties centraal staan. Hiermee vormt de aanpak een aanvulling op reeds bestaande samenwerkingsverbanden. Sinds de start van de aanpak begin 2013 zijn in totaal 88 "zogenaamde" treiterzaken opgepakt, waarvan eind 2015 47 treiterzaken zijn opgelost. De afgelopen 3 jaar zijn 339 signalen van potentiële treiterzaken grondig onderzocht. De meeste daarvan bleken geen treiterzaak; sommige signalen zijn nog in onderzoek.

Uitgangspunten van de Treiteraankpak zijn dat de slachtoffers worden beschermd, het intimiderende gedrag moet stoppen en als ultimatum remedium de treiteraar moet verhuizen en niet de slachtoffers. Vanuit het principe van de rechtvaardige en humane overheid is een ander uitgangspunt om treiteraars, gelet op hun persoonlijke omstandigheden, zo nodig zorg te geven en perspectief te blijven bieden.

Het principieel navolgen van de lijn bescherming en ondersteuning van slachtoffers in combinatie met het principe van de rechtvaardige en humane overheid, zonder daarbij te beschikken over eigen effectieve juridische dwangmiddelen, is niet altijd gemakkelijk. De oplossing verschilt per casus: het is keer op keer maatwerk.

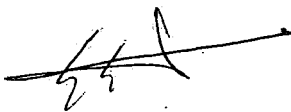
Ook worden er nog instrumenten gemist. Het gaat daarbij vooral om de meest ingewikkelde casus. Speciale aandacht vragen de zaken waarin de dader over een koopwoning beschikt, met name wanneer bij de dader sprake is van psychiatrische problematiek. Bij huurwoningen slagen we er in samenwerking met de woningbouwcorporatie meestal in de treitersituatie te beëindigen. Behulpzaam daarbij is dat de stok achter de deur van de civielrechtelijke ontruiming op dagvaarding van de betreffende woningbouwcorporatie, indien minder vergaande maatregelen als de civielrechtelijke gedragsaanwijzing niet helpen. Een dergelijk ultimatum remedium ontbreekt echter bij koopwoningen waarbij in gevallen van psychiatrie bij de dader, realistische onderhandelingen vaak al helemaal niet tot de mogelijkheden behoren. In theorie zou artikel 174a Gemeentewet (Wet Victoria) uitkomst kunnen bieden, maar de ervaring heeft geleerd dat deze bevoegdheid door de stringente jurisprudentiële eisen niet bruikbaar is.

Het initiatiefwetsvoorstel kan hierin verandering brengen indien de gedragsaanwijzing als ultimatum remedium ook het huisrecht van artikel 8 EVRM kan beperken. In mijn optiek moet nadat gebleken is dat minder vergaande instrumenten niet het gewenste effect (kunnen) sorteren, voor de meest ernstige gevallen een gedragsaanwijzing inhoudende een al dan niet tijdelijk huis- en gebiedsverbod voor de dader gegeven kunnen worden.

Ook ben ik er voorstander van om niet alleen in de parlementaire geschiedenis, maar ook in de wettekst tot uitdrukking te brengen dat de gewraakte gedragingen niet alleen in en vanuit de woning, maar ook in de directe omgeving van de woning kunnen plaatsvinden. Onze ervaringen met de Treiteraankpak hebben helaas geleerd dat bij treiteraars veel van het intimiderende gedrag niet vanuit de woning, maar vooral in de directe woonomgeving plaatsvindt. U moet daarbij bijvoorbeeld denken aan belletje trekken, het bonzen op ramen of deuren in de nachtelijke uren of het stalken van burens op straat. Met een verduidelijking van de wettekst op dit punt kunnen discussies bij de bestuursrechter over de reikwijdte van de wet worden voorkomen.

Mocht ik op enige wijze een bijdrage kunnen leveren aan het verder vormgeven van het voorstel, dan ben ik daar uiteraard graag toe bereid.

Hoogachtend,

E.E. van der Laan
Burgemeester van Amsterdam